

*Wydział Fizyki i Informatyki Stosowanej AGH
Kraków, 15 października 2010*

**"Czy będzie lepiej –
nauka i szkolnictwo wyższe
w świetle nowych rozwiązań prawnych"**

Marek Przybylski

Motywacja:

*Strona www Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego,
30 września 2010:*

„Prawie dwa miliony studentów ($1.3 + 0.7$), ponad 30 tysięcy doktorantów i ponad 100 tysięcy uczonych ($84 + 16$) z 456 ($132 + 324$) uczelni rozpocznie w piątek 1 października nowy rok akademicki.

– To będzie rok wielkich wyzwań – zapowiada minister nauki prof. Barbara Kudrycka. W życie wchodzi sześć ustaw reformujących naukę, a Sejm rozpoczyna prace nad reformą szkolnictwa wyższego“.

Plan seminarium:

- reforma nauki (ustawy i rozporządzenia, które weszły w życie 1 października 2010),
- reforma szkolnictwa wyższego (ustawa, która wejdzie w życie 1 października 2011),
- strategia rozwoju szkolnictwa wyższego do roku 2020.

Ustawy, które weszły w życie 1 października 2010:

1. Ustawa z 30 kwietnia 2010 o zasadach finansowania nauki,
2. Ustawa z 30 kwietnia 2010 o Narodowym Centrum Badań i Rozwoju,
3. Ustawa z 30 kwietnia 2010 o Narodowym Centrum Nauki,
4. Ustawa z 30 kwietnia 2010 o instytutach badawczych,
5. Ustawa z 30 kwietnia 2010 o Polskiej Akademii Nauk,
6. Ustawa z 30 kwietnia 2010: „Przepisy wprowadzające ustawy reformujące system nauki”

Rozporządzenia, które weszły w życie 1 października 2010:

1. Rozporządzenie Ministra Nauki z 17 września 2010 w sprawie sposobu i trybu wyłaniania kandydatów do Komitetu Ewaluacji Jednostek Naukowych,
2. Rozporządzenie Ministra Nauki z 17 września 2010 w sprawie sposobu i trybu wyłaniania kandydatów na członków Komitetu Polityki Naukowej oraz sposobu powoływania tych członków,
3. Rozporządzenie Ministra Nauki z 17 września 2010 w sprawie wysokości miesięcznego wynagrodzenia Przewodniczącego oraz członków Rady Narodowego Centrum Badań i Rozwoju,
4. Rozporządzenie Ministra Nauki z 17 września 2010 w sprawie szczegółowego trybu realizacji zadań Narodowego Centrum Badań i Rozwoju,
5. Rozporządzenie Ministra Nauki z 17 września 2010 w sprawie wysokości miesięcznego wynagrodzenia Przewodniczącego oraz członków Rady Narodowego Centrum Nauki,
6. Rozporządzenie Ministra Nauki z 17 września 2010 w sprawie wysokości uposażenia członków krajowych Polskiej Akademii Nauk,
7. Rozporządzenie Ministra Nauki z 9 września 2010 w sprawie statutu Narodowego Centrum Badań i Rozwoju
8. Rozporządzenie Ministra Nauki z 9 września 2010 w sprawie statutu Narodowego Centrum Nauki

Ustawa o finansowaniu nauki:

Art. 5. Środki finansowe na naukę przeznaczają się na:

- 1) strategiczne programy badań naukowych i prac rozwojowych oraz inne zadania finansowane przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju, zwane dalej „Centrum Rozwoju”;
- 2) badania naukowe lub prace rozwojowe na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa prowadzone w ramach strategicznych programów badań naukowych i prac rozwojowych oraz innych zadań, o których mowa w pkt 1;

- 3) badania podstawowe i inne zadania finansowane przez Narodowe Centrum Nauki, zwane dalej „Centrum Nauki”;
- 4) działalność statutową jednostek naukowych;
- 5) działalność jednostek naukowych uczelni, jednostek naukowych Polskiej Akademii Nauk, instytutów badawczych i międzynarodowych instytutów naukowych polegającą na prowadzeniu badań naukowych lub prac rozwojowych oraz zadań z nimi związanych, służących rozwojowi młodych naukowców oraz uczestników studiów doktoranckich, finansowanych w wewnętrznym trybie konkursowym;

- 6) inwestycje w zakresie dużej infrastruktury badawczej oraz inwestycje budowlane służące badaniom naukowym lub pracom rozwojowym;
- 7) współpracę naukową z zagranicą;
- 8) zadania współfinansowane ze środków funduszy strukturalnych Unii Europejskiej albo z niepodlegających zwrotowi środków z pomocy udzielonej przez państwa członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA);
- 9) działalność upowszechniającą naukę;
- 10) programy i przedsięwzięcia ustanawiane przez Ministra;
- 11) nagrody za wybitne osiągnięcia naukowe lub naukowo-techniczne oraz stypendia naukowe dla wybitnych młodych naukowców;
- 12) finansowanie działalności Komitetu Ewaluacji Jednostek Naukowych oraz Komitetu Polityki Naukowej, zespołów, recenzentów i ekspertów oraz działalności kontrolnej;
- 13) finansowanie bibliotek naukowych niewchodzących w skład jednostek naukowych, o których mowa w art. 2 pkt 9 lit. a–c, w zakresie prowadzonej działalności naukowej oraz działalności upowszechniającej naukę.

Najważniejsze, ale....

3. Na zadania, o których mowa w art. 5 pkt 1, Minister przeznacza nie mniej niż 10 % środków finansowych na naukę na zadania, o których mowa w art. 5 pkt 4, 5, 7 i pkt 9–13.

4. Na zadania, o których mowa w art. 5 pkt 3, Minister przeznacza nie mniej niż 10 % środków finansowych na naukę na zadania, o których mowa w art. 5 pkt 4, 5, 7 i pkt 9–13.

6. Środki finansowe przeznaczone corocznie na zadania określone w art. 5 pkt 1 i 3 osiągną do 2020 r. wartość nie mniejszą niż 50 % środków finansowych na naukę na zadania, o których mowa w art. 5 pkt 4, 5, 7 i pkt 9–13.

Art. 18. 1. Finansowanie działalności statutowej obejmuje:

1) utrzymanie potencjału badawczego jednostki naukowej, w tym:

a) działania niezbędne do rozwoju specjalności naukowych lub kierunków badawczych oraz rozwoju kadry naukowej, w tym badania naukowe lub prace rozwojowe ujęte w planie finansowym jednostek naukowych,

b) utrzymanie infrastruktury badawczej, w tym bibliotek i archiwów,

c) koszty związane z zatrudnieniem niezbędnej kadry naukowej i inżynierijno-technicznej, z zastrzeżeniem ust. 3,

d) zakup lub wytworzenie aparatury naukowo-badawczej związanej z realizacją zadań, o których mowa w lit. a, niestanowiącej dużej infrastruktury badawczej,

e) współpracę naukową krajową i zagraniczną niezbędną do realizacji zadań, o których mowa w lit. a,

f) działalność jednostki naukowej w zakresie upowszechniania nauki, dotycząca zadań określonych w art. 25 ust. 1,

g) koszty restrukturyzacji jednostek naukowych w zakresie zadań określonych w lit. a, c–e;

Wysokość dotacji statutowej:

4. Wysokość dotacji na utrzymanie potencjału badawczego jednostki naukowej zależy od kategorii jednostki naukowej, określonej w art. 42 ust. 3.

3. W wyniku kompleksowej oceny jakości działalności naukowej lub badawczo-rozwojowej jednostkom naukowym jest przyznawana kategoria:

- 1) A+ — poziom wiodący;
- 2) A — poziom bardzo dobry;
- 3) B — poziom zadowalający, z rekomendacją wzmocnienia działalności naukowej, badawczo-rozwojowej lub stymulującej innowacyjność gospodarki;
- 4) C — poziom niezadowalający.

Kategoria C

3. Jednostce naukowej, której została przyznana kategoria C, przyznaje się dotacje na utrzymanie potencjału badawczego na okres 6 miesięcy od dnia przyznania kategorii, w tym na finansowanie kosztów restrukturyzacji, o których mowa w art. 18 ust. 1 pkt 1 lit. g.

4. Jednostka naukowa, która otrzymała kategorię C, może złożyć wniosek o ponowną ocenę nie wcześniej niż po upływie 12 miesięcy od dnia przyznania kategorii C.

Kto decyduje...

Organy opiniodawczo-doradcze i zespoły Ministra

Art. 35. Organami opiniodawczo-doradczymi Ministra są:

- 1) Komitet Ewaluacji Jednostek Naukowych;
- 2) Komitet Polityki Naukowej.

Art. 36. 1. Komitet Ewaluacji Jednostek Naukowych powołuje Minister.

2. W skład Komitetu Ewaluacji Jednostek Naukowych wchodzi trzydziestu członków, w tym dwudziestu zgłoszonych przez jednostki naukowe posiadające co najmniej kategorię A oraz dziesięciu zgłoszonych przez środowiska społeczno-gospodarcze o uznanym dorobku w zakresie innowacyjności.

Art. 41. 1. Do zadań Komitetu Ewaluacji Jednostek Naukowych należy:

- 1) przeprowadzanie, nie rzadziej niż co 4 lata, kompleksowej oceny jakości działalności naukowej lub badawczo-rozwojowej jednostek naukowych;
- 2) przedstawianie Ministrowi wniosków w sprawie przyznania poszczególnym jednostkom naukowym kategorii;

Kryteria oceny:

4. Parametry i kryteria oceny jednostek naukowych zależą od ich wielkości, rodzaju i profilu naukowego i są dostosowane do specyfiki każdej z czterech grup dziedzin nauki, odrębne dla instytutów naukowych Polskiej Akademii Nauk, Polskiej Akademii Umiejętności, podstawowych jednostek organizacyjnych uczelni, instytutów badawczych i jednostek naukowych, o których mowa w art. 2 pkt 9 lit. f.

5. Podstawowymi kryteriami kompleksowej oceny jakości działalności naukowej lub badawczo-rozwojowej jednostek naukowych jest ocena:

- 1) poziomu naukowego prowadzonych badań naukowych lub prac rozwojowych;
- 2) efektów działalności naukowej w odniesieniu do standardów międzynarodowych

„Powstanie specjalny fundusz projakościowy, z którego będą finansowane m.in. wydziały uczelni, instytuty i jednostki badawcze, które uzyskają status Krajowego Naukowego Ośrodka Wiodącego (KNOW) lub wyróżniającą ocenę Polskiej Komisji Akredytacyjnej. **W 2011 r. w drodze konkursów zostaną wyłonione 4 KNOW-y, które przez 5 lat będą otrzymywać dodatkowo ponad 10 mln zł.** Status KNOW będzie dawał pierwszeństwo w ubieganiu się o środki budżetowe i unijne na finansowanie inwestycji i aparatury badawczej. KNOW będzie mógł być przyznany zarówno wydziałom szkół publicznych, jak i niepublicznych“.

Ustawa o Narodowym Centrum Nauki (w Krakowie...):

Art. 20. 1. Do zadań Centrum należy:

- 1) finansowanie badań podstawowych realizowanych w formie:
  - a) projektów badawczych, w tym finansowanie zakupu lub wytworzenia aparatury naukowo-badawczej niezbędnej do realizacji tych projektów,
  - b) niepodlegających współfinansowaniu z zagranicznych środków finansowych projektów badawczych realizowanych w ramach programów lub inicjatyw międzynarodowych ogłaszanych we współpracy dwu- lub wielostronnej albo projektów badawczych realizowanych przy wykorzystaniu przez polskie zespoły badawcze wielkich międzynarodowych urzędzeń badawczych,

- c) projektów badawczych realizowanych przez osoby rozpoczynające karierę naukową, w tym mających na celu stworzenie unikatowego warsztatu naukowego lub powołanie nowego zespołu naukowego,
- d) stypendiów doktorskich i staży po uzyskaniu stopnia naukowego doktora;
- e) projektów badawczych dla doświadczonych naukowców mających na celu realizację pionierskich badań naukowych, w tym interdyscyplinarnych, ważnych dla rozwoju nauki, wykraczających poza dotychczasowy stan wiedzy, i których efektem mogą być odkrycia naukowe;

Pierwsze skutki nowych ustaw....

Badania własne:

2006   306.100,- zł

2007   329.800,- zł

2008   405.500,- zł

2009   170.500,- zł

2010   116.210,- zł

2011   0,- zł

Statut:

Kategoryzacja....

Kategoryzacja 2010

Lp	Typ jednostki	Kategoria					
		1	2	3	4	5	
1	Jednostka badawczo-rozwojowa	13%	51%	20%	20%	8%	1%
2	Placówka naukowa Polskiej Akademii Nauk	8%	89%	11%	0%	0%	0%
3	Podstawowa jednostka organizacyjna szkoły wyższej	76%	30%	24%	28%	14%	4%
4	Inne jednostki naukowe	2%	13%	17%	13%	57%	0%
5	Ogółem	100%	37%	22%	24%	14%	3%

1	Instytut Wysokich Ciśnień PAN	225,58	1	1
2	Instytut Fizyki Plazmy i Laserowej Mikrosyntezy im. S. Kaliskiego	174,93	1	1
3	Centrum Badań Kosmicznych PAN	170,05	1	1
4	Politechnika Warszawska - Wydział Fizyki	130,20	1	1
5	Instytut Fizyki PAN	127,04	1	1
6	Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu - Wydział Fizyki, Astronomii i Informatyki Stosowanej	123,22	1	1
7	Instytut Fizyki Jądrowej im. H. Niewodniczańskiego PAN (w poprzednich latach jako J083)	122,00	1	1

8	Instytut Niskich Temperatur i Badań Strukturalnych im. W. Trzebiatowskiego PAN	112,73	1	1
9	Uniwersytet Warszawski - Wydział Fizyki	112,46	1	1
10	Akademia Górniczo-Hutnicza im. Stanisława Staszica w Krakowie - Wydział Fizyki i Informatyki Stosowanej	110,54	1	1
11	Instytut Fizyki Molekularnej PAN	109,58	1	1
12	Instytut Problemów Jądrowych im. A. Sołtana	107,66	1	1
13	Centrum Astronomiczne im. M. Kopernika PAN	107,28	1	1
14	Uniwersytet Jagielloński w Krakowie - Wydział Fizyki, Astronomii i Informatyki Stosowanej	105,66	1	1

Publikacje: 3 x 32 pkt. =   96 pkt.

Uprawnienia: (50 + 150)/112   1,79 pkt.

Granty europejskie

(instytucjonalnie)   50/112 pkt. za każdy grant

My: 4 zakończone; 3 ukończone w trakcie rozliczania;

5 zakończonych – nie rozliczonych;

2 z VI PR i 4 z VII PR trwają...

Przerób złotych i patenty.....

Komu kategoria C i pieniądze statutowe tylko na 6 miesięcy....

Z dniem 1 października 2010 r., na podstawie art. 32 ust. 5 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. – Przepisy wprowadzające ustawy reformujące system nauki (Dz.U. z 2010 r. Nr 96 poz. 620), jednostki posiadające kategorie ustalone na podstawie obecnych przepisów otrzymają następujące kategorie:

- A – jednostki naukowe posiadające kategorię 1,
- B - jednostki naukowe posiadające kategorię 2 lub 3,
- C - jednostki naukowe posiadające kategorię 4 lub 5.

Komitet Ewaluacji Jednostek Naukowych nie później niż w ciągu 24 miesięcy od daty wejścia w życie ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o zasadach finansowania nauki (Dz.U. z 2010 r. Nr 96 poz. 615) dokona oceny ww. jednostek, kwalifikując je do kategorii A+, A, B lub C.

9% jednostek badawczo-rozwojowych i 18% podstawowych jednostek organizacyjnych szkół wyższych

AGH:

Wydz. Geologii, Geofizyki i Ochrony Środowiska	I	157,29
Wydz. Wiertnictwa, Nafty i Gazu	I	155,82
Wydz. Górnictwa i Geoinżynierii	I	148,74
Wydz. Inżynierii Mechanicznej i Robotyki	I	119,32
Wydz. Inżynierii Materiałowej i Ceramiki	I	115,09
My	I	110,54
Wydz. Energetyki i Paliw	II	103,68
Wydz. Metali Nieżelaznych	II	96,35
Wydz. Odlewnictwa	II	84,28
Wydz. Geodezji Górniczej i Inżynierii Środowiska	III	74,76
Wydz. Elektr., Automatyki, Informatyki, Elektroniki	II	68,43
Wydz. Matematyki Stosowanej	II	53,68

Rekord w liczeniu „nauki ścisłe, techniczne i o życiu”:

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Urządzeń Mechanicznych
OBRUM sp. z o. o.

1.353,25 pkt.

Były to czasy, gdy Stany Zjednoczone niechętnie przyjmowały ludzi dotkniętych niepełnosprawnością. Gdyby w 1889 r. pewnego niedowidzącego karła zawrócono z Ellis Island, postęp techniczny Ameryki opóźniłby się o całe lata...

*Kilkanaście lat później ten sam człowiek (**Charles Proteus Steinmetz – wrocławianin, Żyd, Niemiec, Amerykanin**), obwołany guru przemysłu elektrycznego, zażądał od firmy **General Electric 10 tys. dolarów za jedną konsultację w sprawie wadliwego generatora prądu. Na obudowie maszyny zaznaczył kredą, w którym miejscu należy skrócić zwojnicę. Wypisany przez niego rachunek opiewał: „10 dolarów – za postawienie »X«, 9990 dolarów – za wiedzę, gdzie należy go postawić”.***

Ustawa o zmianie ustawy „Prawo o szkolnictwie wyższym“, „Ustawy o stopniach naukowych i tytule naukowym“ i niektórych innych ustaw:

„Art. 6. 1. Uczelnia ma w szczególności prawo do:

- 3) wspierania badań naukowych prowadzonych przez młodych naukowców, w szczególności przez przeprowadzanie konkursów finansowanych ze środków na badania własne uczelni;

Rewolucyjne !!!

2. Podstawowa jednostka organizacyjna uczelni prowadząca studia pierwszego stopnia o profilu praktycznym może zaliczyć do minimum kadrowego, w miejsce nauczyciela akademickiego posiadającego tytuł naukowy lub stopień naukowy doktora habilitowanego lub osoby, o której mowa w art. 115 ust. 2, dwie osoby posiadające stopień naukowy doktora.
3. Podstawowa jednostka organizacyjna uczelni, o której mowa w ust. 2, może zaliczyć do minimum kadrowego, w miejsce nauczyciela akademickiego posiadającego stopień naukowy doktora, dwie osoby posiadające tytuł zawodowy magistra i znaczne doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią w dziedzinie związanej z kierunkiem studiów.

„Art. 84a. 1. Podstawowa jednostka organizacyjna uczelni prowadząca badania naukowe na najwyższym poziomie w określonej dziedzinie nauki, powiązane z prowadzonymi studiami doktoranckimi o najwyższej jakości, może uzyskać status Krajowego Naukowego Ośrodka Wiodącego, zwanego dalej „KNOW”.

6. Status **KNOW** uwzględnia się przy ubieganiu się o środki z budżetu państwa i środki z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej na finansowanie inwestycji dotyczących aparatury badawczej oraz inwestycji związanych z dydaktyką.

Art. 94b. 1. W budżecie państwa jest określana dotacja na dofinansowanie zadań projakościowych (dotacja projakościowa), przeznaczona na:

1) dofinansowanie jednostek organizacyjnych mających status KNOW, w tym z tytułu dodatku do wynagrodzenia dla pracowników oraz specjalnych stypendiów naukowych dla uczestników stacjonarnych studiów doktoranckich oraz specjalnych stypendiów naukowych dla studentów;

Walka z nepotyzmem....

c) dodaje się ust. 7 w brzmieniu:

„7. Pomiędzy nauczycielem akademickim i zatrudnionym w tej samej uczelni jego małżonkiem, krewnym lub powinowatym do drugiego stopnia włącznie oraz osobą pozostającą w stosunku przysposobienia, opieki lub kurateli nie może powstać stosunek bezpośredniej podległości służbowej.”;

WIEK EMERYTALNY...

92) w art. 127 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Stosunek pracy mianowanego nauczyciela akademickiego zatrudnionego w uczelni publicznej wygasa z końcem roku akademickiego, w którym osiągnął on wiek emerytalny. Stosunek pracy mianowanego nauczyciela akademickiego posiadającego tytuł naukowy profesora, zatrudnionego na stanowisku profesora nadzwyczajnego lub zwyczajnego w uczelni publicznej, wygasa z końcem roku akademickiego, w którym ukończył on siedemdziesiąty rok życia.”;

WIELOETATOWOŚĆ...

Art. 129. 1. Podjęcie lub kontynuowanie przez nauczyciela akademickiego zatrudnionego w uczelni publicznej dodatkowego zatrudnienia w ramach stosunku pracy u innego pracodawcy lub prowadzenie działalności gospodarczej wymaga zgody rektora. Podjęcie lub kontynuowanie dodatkowego zatrudnienia albo prowadzenie działalności gospodarczej bez zgody rektora stanowi podstawę rozwiązania stosunku pracy za wypowiedzeniem w uczelni publicznej stanowiącej podstawowe miejsce pracy.

Sprawy nierozwiązane:

Stara ustawa “Prawo o szkolnictwie wyższym”:

Art. 114.

1. Na stanowisku profesora zwyczajnego może być zatrudniona osoba posiadająca tytuł naukowy profesora.
2. Na stanowisku profesora nadzwyczajnego może być zatrudniona osoba posiadająca stopień naukowy doktora habilitowanego lub tytuł naukowy profesora.

Zmiany w „Ustawie o stopniach naukowych i tytule naukowym“

Art. 11. 1. Stopień doktora jest nadawany w drodze przewodu doktorskiego, a stopień doktora habilitowanego w drodze postępowania habilitacyjnego, wszczętych na wniosek osoby ubiegającej się o nadanie stopnia.

2. Warunkiem wszczęcia przewodu doktorskiego jest posiadanie przyjętej do druku co najmniej jednej publikacji w recenzowanym czasopiśmie naukowym o zasięgu co najmniej krajowym, o którym mowa w art. 13 ust. 2, lub w recenzowanym sprawozdaniu z międzynarodowej konferencji naukowej lub publiczna prezentacja dzieła artystycznego.

7. Rozprawę doktorską łącznie z recenzjami zamieszcza się na stronie internetowej szkoły wyższej lub jednostki organizacyjnej przeprowadzającej przewód doktorski. Rozprawę doktorską zamieszcza się w dniu podjęcia przez radę jednostki uchwały o przyjęciu rozprawy doktorskiej, a recenzje w dniu ich przekazania przez recenzentów. Rozprawa i recenzje pozostają na stronie internetowej co najmniej do dnia nadania stopnia naukowego doktora. Warunek zamieszczenia rozprawy doktorskiej i recenzji nie dotyczy rozprawy doktorskiej, której przedmiot jest objęty tajemnicą chronioną ustawowo.”;

„Art. 18a. 1. **Postępowanie habilitacyjne** wszczyna się na wniosek osoby ubiegającej się o nadanie stopnia doktora habilitowanego, skierowany wraz z autoreferatem do Centralnej Komisji.

5. Centralna Komisja w terminie miesiąca od dnia otrzymania wniosku spełniającego wymagania formalne powołuje komisję habilitacyjną w celu przeprowadzenia postępowania habilitacyjnego. Komisja składa się z:

- 1) czterech członków, w tym przewodniczącego i dwóch recenzentów o renomie międzynarodowej, wyznaczonych przez Centralną Komisję spoza jednostki, o której mowa w ust. 2 lub 3;
- 2) trzech członków o uznanej renomie międzynarodowej, w tym sekretarza i recenzenta, wyznaczonych przez jednostkę, o której mowa w ust. 2 lub 3.

Art. 26. 1. **Tytuł profesora** może być nadany osobie, która uzyskała stopień doktora habilitowanego lub osobie, o której mowa w art. 21a, oraz:

- 1) ma osiągnięcia naukowe znacznie przekraczające wymagania stawiane w postępowaniu habilitacyjnym;
- 2) posiada doświadczenie w kierowaniu zespołami badawczymi, realizującymi projekty finansowane w szczególności z funduszy międzynarodowych;
- 3) posiada osiągnięcia w opiece naukowej – uczestniczyła co najmniej trzy razy w charakterze promotora lub promotora pomocniczego w przewodzie doktorskim oraz co najmniej dwa razy w charakterze recenzenta w przewodzie doktorskim lub postępowaniu habilitacyjnym, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3;
- 4) odbyła staże naukowe i prowadziła prace naukowe w instytucjach naukowych, w tym zagranicznych.

Tytuł profesora c.d.

3. Rada jednostki organizacyjnej przekazuje Centralnej Komisji listę co najmniej dziesięciu kandydatów na recenzentów, spośród osób zatrudnionych w szkole wyższej lub placówce naukowej innej niż ta, której pracownikiem jest osoba ubiegająca się o nadanie tytułu i niebędących członkami rady jednostki organizacyjnej przeprowadzającej postępowanie.
4. W postępowaniu o nadanie tytułu profesora Centralna Komisja powołuje pięciu recenzentów o uznanej renomie międzynarodowej spośród osób zaproponowanych przez radę jednostki organizacyjnej lub spośród innych osób.

Projekt uchwały Rady Wydziału w sprawie wewnętrznego postępowania w sprawach o wszczęcie postępowania o tytuł naukowy

1. Dziekan na wniosek własny lub Kierownika Katedry, w porozumieniu z prodziekanem d/s ogólnych i Kierownikiem Katedry, wnioskuję do Rady Wydziału o powołanie Komisji do zbadania sprawy ewentualnego wniosku o nadanie tytułu profesora dla danej osoby. Dwóch członków tej Komisji wybieranych jest w głosowaniu tajnym, a trzecim jest zawsze Dziekan lub prodziekan d/s ogólnych.

2. Aby mogło się odbyć głosowanie nad „wszczeniem postępowania o nadanie tytułu profesora”, powołana przez Radę Wydziału Komisja musi przedstawić pozytywne uzasadnienie (protokół) ewentualnego wszczęcia takiego postępowania. Komisja bierze pod uwagę:

a) Spełnienie przez kandydata wszystkich wymogów stawianych przez ustawy „Prawo o szkolnictwie wyższym...” i „O tytule i stopniach naukowych”, a także Statut AGH i inne obowiązujące regulacje prawne.

b) W szczególności Komisja bierze pod uwagę dorobek naukowy kandydata:

- liczbę i rodzaj publikacji po habilitacji,
- impact factor czasopism, w których te prace zostały opublikowane,
- liczbę cytowań,
- liczbę referatów plenarnych i zaproszonych na konferencjach zagranicznych i krajowych,
- liczbę referatów ustnych na konferencjach zagranicznych i krajowych,
- liczbę seminariów wygłoszonych w instytucjach naukowych zagranicą i w kraju,
- liczbę staży naukowych (lub innych wyjazdów długoterminowych o charakterze naukowym) odbytych zagranicą, w szczególności po habilitacji,
- liczbę zrealizowanych grantów europejskich, których kierownikiem (ewentualnie uczestnikiem) był kandydat,
- liczbę zrealizowanych grantów Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, których kierownikiem (ewentualnie uczestnikiem) był kandydat,
- liczbę napisanych recenzji prac doktorskich.

c) Porównanie powyższych parametrów dla kilku poprzednich kandydatów, którzy pozytywnie przeszli procedurę w Centralnej Komisji (za dostępność danych do porównań odpowiada prodziekan d/s ogólnych).

Komisja uwzględnia też dorobek dydaktyczny i organizacyjny kandydata.

Podobny dokument musimy opracować dla habilitacji, bo już znamy wszystkie wytyczne, i wiemy co Centralna Komisja będzie brała pod uwagę oceniając dorobek kandydata do habilitacji....

To nie jest ani KODYFIKACJA, ani NADMIERNE SFORMALIZOWANIE sprawy....

Czego nie ma w projekcie „Ustawy“, a było w założeniach reformy, czyli w dokumencie “Partnerstwo dla Wiedzy. Nowy model kariery akademickiej“:

- 2.1 Pozostawienie stopnia naukowego doktora habilitowanego, nadawanego przez CK.

- 4.3 Wprowadzenie w publicznych uczelniach i instytutach naukowych konkursowego trybu powoływania na kadencję kierowników katedr, zakładów naukowych, laboratoriów i innych jednostek. Ogłaszanie tych konkursów na stronach internetowych Ministerstwa oraz podawanie wyników konkursu wraz CV naukowym zwycięzcy.

- 5.3 Wprowadzenie możliwości przechodzenia w stan spoczynku nauczycieli akademickich posiadających tytuł naukowy profesora lub tytuł profesora w zakresie sztuki po osiągnięciu wieku emerytalnego (tylko na wniosek profesora i przy zakazie podejmowania pracy dydaktycznej oraz zajmowania stanowisk w instytucjach naukowych i szkolnictwa wyższego).

STRATEGIA DO ROKU 2020...

Konsorcjum: Ernst&Young Business Advisory
i Instytut Badań nad Gospodarką Rynkową

14.2. Tabela.

Wybrane kompetencje organów państwa i ciał ponaduczelnianych

2010	2020
Parlament	
Tworzy i likwiduje akademickie uczelnie publiczne	(Rada Ministrów)
Rada Ministrów	
Tworzy i likwiduje zawodowe uczelnie publiczne	Tworzy i likwiduje uczelnie publiczne
Minister	
Właściwy do spraw szkolnictwa wyższego (parlament, Rada Ministrów)	Właściwy do spraw nauki i szkolnictwa wyższego
Udziela pozwolenia na utworzenie uczelni niepublicznej	Przekształca uczelnie publiczne
Kontroluje zgodność działalności uczelni z prawem i statutem	Udziela pozwolenia na utworzenie uczelni niepublicznej
Określa nazwy kierunków studiów i standardy kształcenia	Powołuje w uczelniach publicznych rady powiernicze, które pełnią funkcje nadzorcze i kontrolne
	(uczelnie/PKA)

14.3. Tabela.

Ustrój uczelni i organizacja studiów

2010	2020
Rodzaje uczelni	
	Badawcze
Akademickie	Akademickie
Zawodowe	Zawodowe
	Kolegia akademickie
Struktura organizacyjna	
PSW określa ustrój uczelni publicznych, w szczególności definiuje podstawową jednostkę organizacyjną	Strukturę wewnętrzną uczelni określa jej statut
Ustrój samorządowy; zarządzanie pozostawione samorządowi pracowników i studentów	Rady powiernicze w uczelniach publicznych; sprawują funkcje nadzorcze, powołują władze wykonawcze uczelni, w tym rektora
Programy studiów	
Listę kierunków studiów i standardy kształcenia określa Minister	Uczelnie same projektują programy dyplomowe i przedkładają je PKA do akredytacji
Minima kadrowe dla kierunków (odpowiednia liczba osób posiadających tytuły i stopnie naukowe)	Ocena adekwatności zasobów kadrowych w kategoriach aktywności badawczej (ewaluacja KEJN) i doświadczenia zawodowego

Programy studiów	
Listę kierunków studiów i standardy kształcenia określa Minister	Uczelnie same projektują programy dyplomowe i przedkładają je PKA do akredytacji
Minima kadrowe dla kierunków (odpowiednia liczba osób posiadających tytuły i stopnie naukowe)	Ocena adekwatności zasobów kadrowych w kategoriach aktywności badawczej (ewaluacja KEJN) i doświadczenia zawodowego
Organizacja studiów	
Studia stacjonarne (dawniej: dzienne) lub niestacjonarne (dawniej: zaoczne lub wieczorowe)	Studia w trybie standardowym lub przedłużonym
Jednolite studia magisterskie na niektórych kierunkach (prawo, medycyna)	Promowanie studiów I stopnia
Dwa semestry: zimowy i letni	Dodatkowy semestr wakacyjny
Dyplomy zagraniczne nostryfikują uczelnie	Dyplomy zagraniczne nostryfikuje KAWA
Kadra	
Ustawowy wymóg tytułu naukowego lub habilitacji przy zatrudnianiu na stanowisko profesora	Zniesienie ustawowego wymagania tytułu naukowego lub habilitacji przy zatrudnianiu na stanowisko profesora
Zatrudnienie na więcej niż jednym dodatkowym etacie wymaga zgody rektora, brak ograniczeń zatrudnienia w formie umów cywilnoprawnych	Na każdą dodatkową pracę (badawczą lub dydaktyczną) trzeba mieć zgodę rektora, dodatkowe zatrudnienie ograniczone do 1/2 etatu
(brak ograniczeń)	Zakaz zatrudniania własnych doktorów (bezpośrednio po uzyskaniu doktoratu) Wymaganie mobilności profesorów

14.4. Tabela.

Finansowanie szkolnictwa wyższego

2010	2020
Dydaktyka	
Środki publiczne na finansowanie działalności dydaktycznej dostępne dla uczelni publicznych	Dotacja dydaktyczna dostępna na równych zasadach dla uczelni publicznych i niepublicznych
Alokacja środków publicznych z dotacji stacjonarnej określana na podstawie algorytmu pozbawionego jakościowej oceny pracy uczelni	Alokacja środków publicznych z dotacji dydaktycznej na podstawie konkursu ofert uwzględniającego jakość kształcenia
Algorytm abstrahuje od wysokości uzasadnionych kosztów kształcenia	Stawka dotacji na wykształcenie studenta danego programu dyplomowego określana jest na podstawie rzeczywistych kosztów
Duży udział stałej przeniesienia w algorytmie (70%)	Brak stałej przeniesienia, wybór najkorzystniejszych ofert niezależny od wyborów z poprzednich lat
Badania	
Dotacja na działalność statutową przyznawana podstawowym jednostkom organizacyjnym	Brak dotacji na działalność statutową
Ograniczona rola dotacji na projekty badawcze	Kluczowa rola dotacji na projekty badawcze
Pozostałe	
Ograniczona swoboda kształtowania polityki finansowej (zwłaszcza płacowej) przez uczelnie publiczne; konieczność oddzielnego rozliczania wykorzystania środków na dydaktykę i kształcenie	Duża swoboda kształtowania polityki finansowej przez uczelnie publiczne; autonomia uczelni w zakresie alokacji środków na dydaktykę i badania
Struktura finansowania (środki na dydaktykę vs. środki na badania) odzwierciedlają w niewielkim stopniu różnicę w roli danego obszaru działalności w poszczególnych uczelniach	Struktura finansowania (środki na dydaktykę vs. środki na badania) ściśle związana z profilem działalności uczelni
Źle funkcjonujący system pomocy materialnej dla studentów	Pomoc materialna dla studentów istotnie zwiększająca dostęp do studiów osobom w gorszej sytuacji materialnej

Fundacja Rektorów Polskich

Charakterystyczne....

3. Nadanie dyplomowi ukończenia studiów, a także innym dokumentom poświadczającym uzyskanie kwalifikacji wymienionych w KRK, charakteru dyplomu uczelnianego z godłem uczelni, co oznaczać będzie powierzenie uczelni odpowiedzialności za wydany dyplom, z pozostawieniem jednak godła państwa na dyplomie dla zapewnienia spójności formy dyplomu ukończenia studiów z innymi dokumentami wydawanymi w systemie edukacji i nauki, w szczególności, ze świadectwami w systemie oświaty oraz z dyplomami poświadczającymi nadanie stopni naukowych i tytułu naukowego, które powinny zachować godło państwowe.

FINANSE:

1. Zwiększenie nakładów budżetowych na naukę, stwarzających szansę aktywnego włączenia się przemysłu do realizacji projektów badawczych, przy jednoczesnej zmianie proporcji pomiędzy wielkością finansowania podmiotowego i przedmiotowego (konkursowego) z ok. 2 : 1 na ok. 1 : 2.
9. Zapewnienie źródeł finansowania przyszłych kosztów, które będą ponoszone przez uczelnie w związku z amortyzacją i utrzymywaniem aparatury laboratoryjnej oraz obiektów naukowo-badawczych, których pozyskanie zostało sfinansowane ze środków UE.
1. Systematyczne zwiększanie finansowania B+R w taki sposób, aby zapewnić w dekadzie 2010-2020 co najmniej trzydziestoprocentowy przyrost liczebności kadry w tej sferze oraz znaczący wzrost nakładów przypadających na jednego badacza, z zapewnieniem niezbędnej dyspozycyjności pracowników naukowych, związanej ze stosowaniem wymogu jednoetatowości.

– utworzenie „stanowiska” podoktorskiego oraz wprowadzenie zwyczaju odbywania stażu podoktorskiego, odpowiadającego pozycji post-doc; a w dalszej perspektywie uznanie odbycia stażu podoktorskiego za warunek objęcia na uczelni stanowiska adiunkta (któremu należałoby wówczas nadać wyższą rangę – odpowiadającą pozycji Assistant Professor w USA).

3. Stworzenie ram prawnych i uregulowań finansowych, adresowanych zarówno do podmiotów zewnętrznych, partnerskich wobec uczelni (np. wielkich korporacji lub darczyńców indywidualnych), jak i do samych uczelni, zachęcających do działań prowadzących do tworzenia tzw. kapitału żelaznego (*endowment*) w uczelniach, wzmacniającego podstawy finansowe ich działalności, zwiększającego ich autonomię, i możliwości planowania swego rozwoju, z powierzeniem senatowi lub – opcjonalnie – radzie powierniczej, w uczelniach, w których ona działa, odpowiedzialności za nienaruszalność kapitału żelaznego.

Komentarz:

Obecnie nakłady przypadające na jednego badacza w Polsce są kilkudziesięciokrotnie niższe niż w USA.

- Cele, które przyświecały komisji wspólnej KRASP-PAN, opracowującej model kariery akademickiej, zbieżne z tymi, które przedstawiło Ministerstwo. Komisja jednakże uznała, że ważne jest nie tylko uproszczenie procedur, lecz również zapewnienie im większej przejrzystości i obiektywizmu. Komisja podzieliła pogląd wyrażany przez większość naukowców, że największą bolączką życia akademickiego w Polsce stanowią grzecznościowe recenzje, zaniżanie wymagań stawianych przez rady wydziałów i instytutów oraz brak możliwości sprawowania rzeczywistego nadzoru ze strony CK nad przewodami doktorskimi i habilitacyjnymi.

Nowości....

„Rzeczpospolita“, 7 października 2010 : Za kilka tygodni do wszystkich uczelni w kraju trafi projekt wymaganych umiejętności absolwentów szkół wyższych, informuje gazeta, która dotarła do dokumentu przygotowanego przez Ministerstwo Nauki.

To propozycja, na podstawie której uczelnie od nowa mają napisać programy nauczania. Jej istotą jest zerwanie z zaliczeniem studiów tylko za obecność. Studenci mają być rozliczani ze zdobytych umiejętności.

Podsumowanie:

- brak istotnych zmian,
- brak rozwiązań podstawowych problemów takich jak np. „konkursy“,
- kilka dobrych pomysłów, ale tylko „kompromisowo“ zasygnalizowanych (np. pieniądze za naukowcem, a nie za instytucją),
- kilka drobnych spraw pozytywnie załatwionych (nepotyzm, być może wieloletowość...)